

PRIČE MUŠKIH ODGOJITELJA

Zovem se Duško Ilijević, imam dvadeset i pet godina i radim kao odgojitelj u DV "Poletarac".

S POLETARCIMA NA TEPIHU

Kako započeti priču o sebi... da sad ne rujem po glavi tražeći razloge zašto sam upisao i završio

"fax za tetu u vrtiću", mislim da je dovoljno reći da sam u početku "zalutao" na akademiju i da sam ostao jer me privuklo ono što sam tamo vidio, a kasnije i naučio.

Trenutno vodim skupinu predškolaca u koju sam došao na zamjenu. U početku je svima bilo čudno kako to sad da jedan muški vodi grupu, ali s vremenom smo se navikli jedni na druge.

Budući da ovo nije moja prva grupa u "Poletarcu", neki roditelji su znali da u vrtiću postoji "muška teta", tj. striček, i nije bilo nikakvih problema, ali, nažalost, to nije pravilo. Još na mom prvom poslu u DV "Pčelica", a potom i u mojoj prvoj grupi u "Poletarcu", naišao

sam na predrasude i negodovanje manje upućenih ljudi (većinom roditelja), što me iskreno rastužilo. S vremenom smo uspjeli naći zajednički jezik i roditelji djece iz grupe su me prihvatili kad su vidjeli da im djeca kući dolaze zadovoljna i sretna i da im je drago što su dobili stričeka. U početku je bilo teško i djeci jer nisu znala kako me oslovjavati (i dandanas se dogodi da me zovu teta kad se nešto burno raspravlja i kad je potrebno moje mišljenje o nekoj situaciji) i kako komunicirati sa mnom.

Nakon zajedničkog razdoblja adaptacije shvatili smo da se izvrsno slažemo i da nam je baš lijepo kad smo skupa. Često se dogodi da me u čudu pogledaju kad s njima legnem na tepih i priključim se njihovoj igri bez oklijevanja i nametanja. Tada uslijede komentari tipa: "Pa što to radiš, pa nisi ti dijete?!?". Mislim da je to jedna od sitnica koje me razlikuju od kolegica i njihovog pristupa radu. Sad, nakon detaljnog upoznavanja, djeci nije čudno kad vide da i ja da znam ispričati priču,

zapjevati i zaplesati s njima, utješiti ih i pružiti im sigurno utočište, ali i raditi neke stvari koje su im u glavi kao "muške"; recimo popraviti potrganu igračku ili ormarić. Mislim da su mojim dolaskom djeca

Sad, nakon detaljnog upoznavanja, djeci nije čudno kad vide da i ja da znam ispričati priču, zapjevati i zaplesati s njima, utješiti ih i pružiti im sigurno utočište, ali i raditi neke stvari koje su im u glavi kao "muške"; recimo popraviti potrganu igračku ili ormarić.

profitirala jer se nalaze u jednom prirodnijem okruženju, mogli bismo reći gotovo obiteljskoj situaciji jer se o njima ne brinu samo tete, već i teta i striček. Moje je mišljenje da nas dvoje uopće ne treba uspoređivati jer je to nemoguće i nerealno. Moj pristup radu nikada neće biti isti kao njezin i obrnuto, ne zato što smo striček i teta, već zato što smo različite osobe, a ovo što smo različitog spola samo može biti plus u našem zajedničkom radu s djecom.

Volim svoj posao i mislim da ga neću mijenjati jer mi pruža slobodu u radu, kreativnost, i prije svega radost i zadovoljstvo. Na svaki radni dan i na svaku novu pozitivnu reakciju djece, roditelja i okoline gledam kao na malu pobjedu onoga što se trudim prenositi djeci, a to je prije svega biti dobar čovjek i poštovati i uvažavati one do kojih nam je stalo i koji nas okružuju. Nije li to ono najvažnije u životu?

NAJBOLJI POSAO U SVEMIRU

Zovem se Igor Horvat, imam 31 godinu i odgojitelj sam u DV "Kolibri".

Ovom poslu privukla me dječja bezbrižnost, odnosno prilika da se i kao odrastao čovjek s njom svakodnevno susrećem. Nevjerojatno je

vidjeti kako ta „mala“ bića žive u trenutku, u potpunosti posvećena svojoj igri, bez briga i strahova, očekivanja i jadikovanja. To je nešto čemu se zbilja, u dubljem smislu, od njih moramo učiti. Neki dan sam došao u poslijepodnevnu smjenu, a Matija me pitao: „Kaj si bio na poslu?“ Prije nekoliko godina moj mali - veliki *frend* Luka ozbiljno je izjavio: „Pa Igore, mogao bi i ti već jednom naći neki posao, tu se samo igraš.“

Razmišljam kako bi bilo dobro da se i mi veliki nismo zaboravili igrati, svirati bubnjeve i gitare, i kako bi, kad bi se uvidjela stvarna važnost ovog posla i osigurali mu se odgovarajući poticaji, to bio najbolji posao u svemiru. Kažu neki: „Daj mi dijete prvih sedam godina pa poslije radi s njim što hoćeš.“ Ne može se dovoljno naglasiti važnost dojmova koje dijete prima u ovom razdoblju koje je tako osjetljivo za razvoj njegove osobnosti i emocionalne ravnoteže. Ravnoteža je potrebna, pa eto nas muških u priči.

Nedavno sam bio na jednom koncertu i stojim tako pored vrata kad me neki „frik“ upita: „A ti si redar?“ Ja kažem: „Ne, ja sam teta u vrtiću“, a on će: „Baš dobra fora.“ Dakako, morao sam pustiti bradu, a i potruditi se na druge načine dokazati da sam pravi muškarac i da je moguće muškarcu raditi s djecom. Svaki dan se iznova susrećem s gotovo „drugim svijetom“ dječje mašte, iskrenosti, spontanosti i svega što smo mi odrasli izgubili.

MAŠTOM PROTIV OZBILJNOSTI

Zovem se Nenad Gospodnetić - Frojla. Rođen sam 1954. godine u Zagrebu. Odgojitelj sam u DV "Savica", dječji pjesnik i skladatelj te osnivač glazbeno - scenske grupe "Stričeki i gljive". Autor sam uglazbljene slikovnice "Vodokok od slova" koju sam osmislio da bih zabavio male čitatelje i slušatelje, ali i

razigrao maštu odraslih i pomogao im da barem na tren bolje shvate svijet svojih malih "gnjavatora" (kakvi su i sami nekad bili).

Danas je kod Komaraca bilo vrlo uzbudljivo. Jednog sredovječnog gospodina kola hitne pomoći dovezla su u stanicu. Na odjelu intenzivne njege ekipa od nekoliko liječnika i medicinskih sestara pokušala ga je dovesti u stanje svijesti. Pružili su mu primjerenu njegu i skrb. Za to vrijeme na drugom dijelu pripremali su se svatovi, i svakog trena svadbena povorka je trebala krenuti. Hoda Brigita ponosna i sretna s buketom u ruci i haljini dugačkoj od zavjese bijele. Sad odjednom nema ni svećenika ni svirača, a svatovi bez njih nemaju smisla. Srećom, sad se gospodin sredovječni izliječen i čio, pri potpunoj svijesti i pameti zdravoj primi svećeničkog posla pa obavi i to, baš kako treba, a zatim tambure se primi i povede svatove niz hodnike duge. Zaori se pjesma, sav vrtić se trese... u nedjelju udaje se i svadba se tvoja sprema...

Tako je bilo danas. A sutra? Sutra će sredovječni gospodin biti vatrogasac, prometnik, klaun, pantomimičar, možda oblak, balon od sapunice, kartonska kutija puna zvukova, veliko i malo slovo, izmišljena riječ, neka nova pjesma.

I taj sredovječni gospodin, Nenad
Gospodnetcky pl. Frojla de Dominis dj. Petek

od Penezića, svakodnevno postaje netko drugi. On je sve što poželi, baš kao i njegova djeca, "Veseli komarci" iz DV "Savica". A ti mali istraživači, promatrači i filozofi svaki dan provode vrijeme sa svojim *strikanom* na jednom mjestu na svijetu gdje su vrata zatvorena politici i ostalim ružnim stvarima.

Nagrada? Nagrada je smijeh, povjerenje i ljubav. Za kraj, nikada nemojte sredovječnog gospodina pitati zašto je od svih škola na svijetu izabrao baš onu koja daje potvrdu da se cijeli život može ostati dijete, jer vam na tako glupo pitanje zasigurno neće odgovoriti.

PARTNER U IGRI

Zovem se Muhamed Kovačević. Rođen sam 1958. godine. Odgojitelj sam u DV "Malešnica".

S djecom sam počeo raditi u izviđačkoj organizaciji i već tada sam znao da će rad s djecom biti moj životni poziv. Vjerujem da osobe koje rade s djecom imaju nešto posebno, da su izuzetno nadarene i da prirodno žele poučavati, odgajati i prenositi iskustva. Drugim riječima, ili si rođen za to ili nisi. Da nisam odgojitelj, bio bih učitelj, nastavnik, logoped. Zašto baš odgojitelj? Jedan od razloga je taj što

sam želio malo eksperimentirati, možda i dokazati da taj posao nije isključivo ženski. Drugi razlog mogao bi biti onaj da potječem iz obitelji s puno djece i da sam imao mogućnost brinuti se za mlade sestre. Treće, zaista sam imao želju raditi takav posao koji je bio izazov, a u uspjeh sam bio siguran.

U svojoj dugogodišnjoj praksi nisam imao neugodnih situacija koje bi utjecale na moj rad ili na moju stručnost. Dapače, uvijek sam nailazio na podršku, kako profesora na Akademiji, tako i kolegica i stručnog tima na poslu. U radu s djecom

Zašto baš odgojitelj? Jedan od razloga je taj što sam želio malo eksperimentirati, možda i dokazati da taj posao nije isključivo ženski.

uvijek sam se trudio biti model, držeći se one "ne čini drugome ono što ne bi želio da čine tebi". Tajna

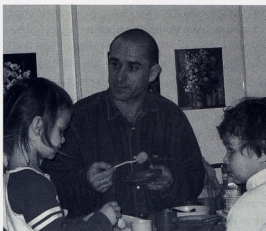
dobrog odgojitelja je u tome da razmišlja kao dijete, da se postavlja u situaciju djeteta. Mene su djeca prihvatila kao partnera u igri, a ne kao nekoga kome je to posao. Da je to točno, dokazuje rečenica jednog dječaka koji me pitao: "A gdje ti radiš?"

Posao koji je atipičan za muškarca i koji kod nas još uvijek smatraju isključivo ženskim, na više načina može motivirati. To je posao koji je zanimljiv, kreativan, human, odgovoran... i ne vidim razloga da ga rade isključivo žene. Dapače, djeca odgajana u skupinama koje imaju muškog i ženskog odgojitelja dobivaju puno više na socio-emocionalnom, spoznajnom i komunikacijskom razvoju.

ŠTO SE U VRTIĆU RADI

Zovem se Damir Kučan. Rođen sam 1966. godine. Odgojitelj sam u DV "Vedri dani".

Jedan od poticaja da postanem odgojitelj bilo je prekrasno djetinjstvo provedeno u vrtiću, no si-

gurno je da glavni poticaj dolazi iz nutrine čovjeka, iz nas samih, a to je ljubav prema djeci. Zahvalno je raditi s djecom jer su prirodna, spontana, iskrena, kažu što misle, znaju što žele, a mi smo tu da im pomognemo, da ih usmjerimo, potičemo i tako stvorimo temelj za daljnji život, za budućnost. Odgojitelj je djetetu prijatelj, prijatelj s kojim provodi veliki dio dana. Smeta me kad neki ljudi kažu: "Pa što, tamo samo čuvaju djecu." Naravno da pazimo da se djeca ne ozlijede, da budu čista i suha, sita i odmorna, ali mi vodimo brigu i o tome da se u vrtiću socijaliziraju, priviknu na novu okolinu, stvore nova prijateljstva, nauče međusobno komunicirati, rješavati probleme i konfliktne situacije mimim putem - međusobnim razgovorom, dogovorom, da proširuju i bogate svoj rječnik pričama, čitanjem umjetničkih tekstova, lutkarskim dramatisacijama.

Ja sviram gitaru i to svoje umijeće također koristim u radu s djecom. U vrtiću crtamo, slikamo, pjevamo, plešemo, sviramo, proslavljamo

To je posao koji je zanimljiv, kreativan, human, odgovoran... i ne vidim razloga da ga rade isključivo žene.

rođendane, idemo na izlete, ljetovanja, zimovanja, uživamo u sportskim aktivnostima, dan

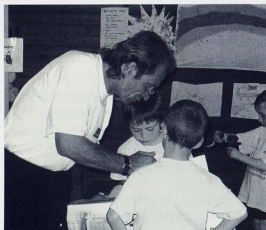
nam je ispunjen jezičnim, vjerskim i mnogim drugim sadržajima, a to mnogi ljudi ne znaju, ili su možda zaboravili. Odgajam djecu koja će sutra,

kad postanu odrasli ljudi, znati cijeniti i upotrijebiti u životu ono što su naučila u vrtiću.

Muških odgojitelja je jako malo, što nije čudno obzirom na suptilnost posla koji obavljamo, ali je velika šteta jer su djeca prikračena za identifikaciju s oba spola, što je jako važno jer je to realna slika obitelji. Osobito smo odgovorni kad u skupinu dobijemo dijete koje živi samo s jednim roditeljem. Tu smo velika pomoć kako bi se dijete moglo poistovjetiti sa suprotnim spolom, što je od neprocjenjive važnosti za njegov razvoj. A kad me pitaju kako mi je s djecom, uvijek kažem: "Pitajte djecu kako im je sa mnom. Neka djeca kažu!"

DYLAN ZA USPAVLJIVANJE

Zovem se Josip Šimić. Rođen sam 1955. godine. Odgojitelj sam u DV "Medveščak".

Kad sam se zaposlio u vrtiću, roditelji nisu mogli sakriti čuđenje i svi su me pitali: "Oprostite, a tko ste vi? Što, vi ćete nam čuvati djecu?" "Čuvam" im djecu već više od 20 godina i danas se više nitko ne čudi tome što neki "muški", kako me oslovljavaju, radi taj posao.

Razbijanje tabua o muškim i ženskim zanimanjima u pedagoškoj profesiji znači mnogo više od pra-

ktične primjene ravnopravnosti spolova i dokaza buđenja novog muškarca, oslobođenog presije mačizma.

Ja u ovom slučaju nisam samo jedan od provoditelja discipline u prostoru u kojem djeca čekaju da njihovi roditelji dođu po njih. Ja sam njihov uzor i jedan od glavnih kreatora njihova života, jer desetosatni boravak u vrtiću za djecu je zaista život u malom, a odgojitelj osoba u kojoj djeca razvedenih roditelja vide zamjenu za oca i ona karika što je nedostajala da vrtić postane institucija koja bi uspješno mogla simulirati obiteljski dom.

Studirajući s još jednim kolegom i nekoliko stotina kolegica, ispočetka sam se osjećao nelagodno, ali uspio sam se distancirati kako se ne bih obazirao na zlobne napomene kojih je s vremenom bilo sve manje.

Pedagoški je posao nešto najljepše što možete raditi. To je jedino zanimanje koje se sastoji samo u primanju i davanju ljubavi. Nedavno me htjela legitimirati policija vidjevši me u dvorištu vrtića s djecom. Čuvši moje pojašnjenje, policajci su, vidno "skamenjeni", otišli čudno me gledajući. Rođen sam u mnogobrojnoj obitelji, bilo nas je jedanaestero djece i uvijek sam bio taj koji se brinuo o braći. Ne mogu zamisliti život bez djece, bez "larne" oko sebe.

Kao uspavanku djeci sviram Dylana, s dečkima igram nogomet, a djevojčicama prepuštam da se prepiru za moju naklonost. Među svojim kolegicama osjećam se blaženo, a sve svoje slobodno vrijeme posvećujem obitelji. Najteži su mi trenuci kad ispraćam svoje "maturante" u školu, a najljepše se osjećam kad me na ulici prepoznaju moji "klinci", sada već ljudi, kao dobrog poznanika.

Sad me više nitko ne pita: "Što vi radite u vrtiću?" Naprotiv, kad roditelji upisuju dijete u vrtić u "Medveščak" u Voćarskoj, kažu: "Možete li ga smjestiti kod onog muškoga? Čuli smo da je izvanredan."

PUTOKAZ ZA ŽIVOT

Zovem se Mario Čuletić, imam 26 godina. Trenutno se bavim nastavkom studija iz područja waldorfske pedagogije - euritmijom i nezaposlen sam.

Za vrijeme školovanja osjetio sam da su mi najdraži predmeti društvenog, humanističkog i umjetničkog područja. Upravo iz tog razloga odlučio sam se za izobrazbu na Učiteljskoj akademiji u Zagrebu jer smatram da ona svojim sadržajima objedinjuje ova područja u organsku cjelinu. Također sam osjećao da su odgoj i obrazovanje u krizi jer su prvenstveno orijentirani na razvoj intelekta (tj. memoriranje velikog broja podataka, odnosno stjecanje apstraktnog znanja), dok su osjećajna i voljna sfera čovjekovog bića zapostavljene.

Nakon što sam završio program stručnog dodiplomskog studija predškolskog odgoja na Učiteljskoj akademiji, nastavio sam svoje profe-

sionalno usavršavanje kroz trogodišnji program waldorfskog pedagoškog osposobljavanja u Zagrebu. Tu sam stekao dublji uvid u čovjekovo biće, kao i u zakonitosti njegovog razvoja, što mi je uvelike pomoglo u mom praktičnom radu s djecom.

Rad s djecom za mene znači kreativnu i uzbudljivu aktivnost koja u sebi nosi i veliku odgovornost. Kroz svoju praksu uvidio sam kako djeca od nas odraslih traže razumijevanje, zaštitu i potporu, ali ipak prije svega neusiljenu ljubav koja će im biti putokaz i uzor u njihovom daljnjem samostalnom životu.

U svom praktičnom radu nisam se susretao s nekim većim predrasudama o "muškom odgovjatelju". Izvršno sam surađivao s kolegicama, kao i s roditeljima, i smatram da bi idealna grupa trebala imati kako svoju tetu tako i svog *stričeka*.

